

25. 10. 2018

ADAPTACE ZEMĚDĚLSTVÍ NA ZMĚNY KLIMATU

JIŘÍ JUNGR

Zemědělský podnik – dílna pod širým nebem

„Odborné studie hovoří o tom, že počasí jako celek je zodpovědné za více než 75% docílených výnosů v zemědělství. Nepoměrně menší část úrody je pak ovlivněna půdou, zvolenou odrůdou, kvalitou práce lidí a strojů a ostatními faktory.“ (Zemědělec 18/2008)

„Nejčastěji uplatňovanou škodní událostí u zemědělského pojištění je krupobití. V hlavní sezóně výskytu krupobití – tedy v červnu, červenci a srpnu - hrozí krupobití prakticky obden. Statistiky přitom dokazují, že četnost výskytu krupobití a jeho intenzita rostou.“ (zdroj: Agrapojišťovna)

Zemědělský podnik – dílna pod širým nebem

Spolu s lesnictvím nejzranitelnější změnou podnebí.

Spolu s vodárnami, energetikou a průmyslem závislé na dostupnosti a dostatečné kapacitě vodních zdrojů.

Cenu zemědělských komodit určují globální trhy, ne čeští producenti.

Zemědělství je spíše obětí, než viníkem změny klimatu - emise GHG určuje spotřeba, ne výroba.

Společná zemědělská a klimatická politika EU

Společná zemědělská politika i oblast klimatu jsou v rámci EU společnou evropskou agendou – národní integrované klimaticko - energetické plány.

Spolu s vodárnami, energetikou a průmyslem závislé na dostupnosti a dostatečné kapacitě vodních zdrojů.

Cenu zemědělských komodit určují globální trhy, ne čeští producenti.

Zemědělství je spíše obět', než viník změny klimatu - emise GHG určuje spotřeba, ne výroba.

POLITIKY
EVROPSKÉ UNIE

Evropská
komise

Oblast klimatu

Naše planeta,
naše klima

Nízkouhlíková ekonomika stimuluje
hospodářský růst a vytváření
pracovních příležitostí

POLITIKY
EVROPSKÉ UNIE

Evropská
komise

Zemědělství

Partnerství
mezi Evropou
a zemědělci

Smyslem společné zemědělské politiky
EU (SZP) jsou kvalitní potraviny,
ochrana krajiny a životního prostředí.

Adaptační strategie EU a FAO

Adaptační politika je složitější než mitigační, protože snížení emisí je v podstatě snahou o dosažení mezinárodní dohody na mezinárodní úrovni, zatímco adaptace je regionálně i časově proměnlivá a musí být prováděna na všech úrovních včetně té lokální.

(Ville Niinisto, bývalý MŽP FI)

Nejvíce postižené sektory, mezi které patří zejména zemědělství a rybolov, jsou zároveň těmi, které jsou nejvíce integrovány v rámci jednotného vnitřního trhu EU, proto je třeba stanovit i strategii na co nejvyšší úrovni (EU), národní strategie nemohou tuto problematiku plně pokrýt.

(Noel Casserly, bývalý NMŽP IRL)

EK v roce 2013 vydala **Strategii EU pro přizpůsobení se změně klimatu** (zvanou též „Adaptační strategie EU“). Ta byla doprovázena množstvím doprovodných materiálů a posouzením jejích dopadů na životní prostředí (SEA), které vyšly formou sdělení Evropské Komise Evropskému Parlamentu, Radě a Evropskému hospodářskému sociálnímu výboru a Výboru regionů s označením SWD (2013) 131-139.

FAO přikládá tématu změny klimatu vysokou prioritu, což se projevilo zejména vytvořením samostatné sekce FAO pro klima a životní prostředí a vydáním Strategie FAO pro změnu klimatu. Tato strategie byla vydána v červenci 2017

Adaptační strategie ČR a NAP adaptace

Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR (také „Adaptační strategie ČR“) byla schválena **usnesením vlády ČR č. 861 ze dne 26. října 2015** o Strategii přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách České republiky. Je připravena na roky 2015 - 2020 s výhledem do r. 2030.

Národní akční plán adaptace na změnu klimatu

Zavedení Adaptační strategie ČR (2015) do praxe má zajistit **Národní akční plán adaptace na změnu klimatu**, který schválila vláda usnesením č. 34 ze dne 16. ledna 2017.

VÝZKUM

NAZV QJ1310123 - RŮSTOVÉ MODELY JAKO NÁSTROJ PRO ZVÝŠENÍ PRODUKČNÍHO POTENCIÁLU A POTRAVINOVÉ BEZPEČNOSTI ČR V PODMÍNKÁCH ZMĚNY KLIMATU

**KOORDINÁTOR: ÚSTAV VÝZKUMU GLOBÁLNÍ ZMĚNY AV ČR, V.V.I.
ŘEŠITEL: PROF. ING. ZDENĚK ŽALUD PH.D.**

PROJEKT BYL ČESKÝM PŘÍSPĚVKEM DO JPI FACCE – INICIATIVY K ZAJIŠTĚNÍ POTRAVINOVÉ BEZPEČNOSTI EU

DOPADY ZK NA VÝNOSY HLAVNÍCH PLODIN: PŠENICE OZIMÉ, JEČMENE, ŘEPKY, KUKUŘICE

[HTTP://WWW.KLIMATICKAZMENA.CZ/CS/ADAPTACE/ZEMEDELSTVI/](http://www.klimatickazmena.cz/cs/adaptace/zemedelstvi/)

MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

GLOBAL ALLIANCE FOR CLIMATE-SMART AGRICULTURE

[HTTP://WWW.FAO.ORG/GACSA](http://www.fao.org/gacsa)

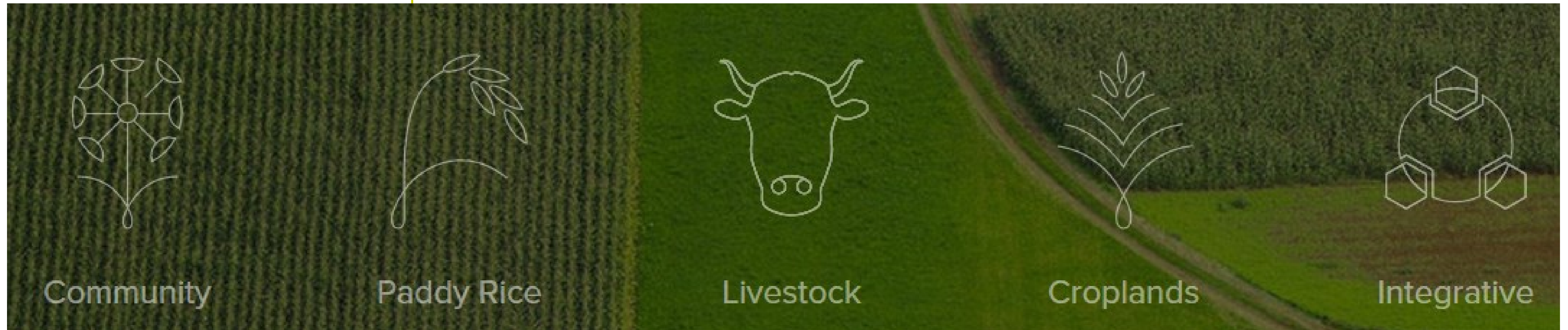
SDRUŽENÍ 236 ČLENŮ A 12 POZOROVATELŮ Z ŘAD STÁTŮ, VÝZKUMNÝCH ORGANIZACÍ, FIREM , FINANČNÍCH INSTITUCÍ & NGO

Strategic plan 2018 - 2022: Accelerating Progress in Scaling-up Climate-Smart Agriculture: Catalyzing Action to Implement Commitments for Sustainable Development and Climate Action

ČR není členem, ale angažuje se v rozvojové spolupráci jinými mechanismy, např. projekty Readiness ve spolupráci s GIZ.

MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

Koronivia Joint Work on Agriculture

Iniciativa založená usnesením SBSTA a COP 23 UNFCCC v Bonnu
Podporovaná FAO

Zaměřená na:

- a) způsoby implementace rozhodnutí podpůrných orgánů Rámcové úmluvy o změně klimatu v oblasti zemědělství;
- b) metody a přístupy pro posuzování přizpůsobení (adaptace) na změnu klimatu, společné přínosy pro přizpůsobení a odolnost k následkům dopadů změny klimatu;
- c) zvýšení obsahu uhlíku v půdě, zlepšení zdraví půdy a úrodnosti zemědělské půdy (orné půdy, travních porostů i integrovaných kultur), včetně závlah a návazností na vodní hospodářství;
- d) lepší využívání živin a hnojiv směrem k udržitelným a odolným zemědělským systémům;

MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

Např. společnost Mars Food, vlastník značky UNCLE BEN'S®, prezentoval program učený pro pěstitele a dodavatele rýže, jehož partnery jsou International Rice Research Institute, Swiss-based NGO Helvetas, Bayer Crop Science, Rice Partners Ltd., LT Foods, Sunstar, UTZ a World Wildlife Fund. Cílem programu je implementovat na farmách udržitelnou produkci rýže basmati, která sníží spotřebu vody a pesticidů, zvýší kvalitu rýže, příjmy farmářů a zlepší jejich pracovní podmínky. Nyní je prostřednictvím smluv s Mars Food zapojeno do programu 2000 farmářů z Indie a Pákistánu a do roku 2019 plánuje Mars Food otevřít podobné programy v Kambodži, Thajsku a Vietnamu. Benefitem pro Mars Food je jednak pozitivní image, ale i zajištění vysoké kvality rýže, snížení obsahu aflatoxinů a reziduí pesticidů v rýži a smluvní zajištění dlouhodobé spolupráce s dodavateli.

**DĚKUJI ZA
POZORNOST!**

Jiří Jungr